

คู่มือการยกร่างญัตติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การเสนอญัตติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ญัตติ คือ เรื่อง ข้อความ ถ้อยคำ ข้อเสนอเพื่อให้สภาพิจารณาหรือลงมติ หากกรณีที่ต้องเสนอเป็นหนังสือต้องเสนอล่วงหน้าต่อประธานสภา และต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน เว้นแต่จะมีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ซึ่งผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในญัตติด้วย (ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๗ . ๕๑)

ผู้มีสิทธิเสนอญัตติ

ผู้สามารถเสนอญัตติ ได้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะรัฐมนตรี การเสนอญัตติจะต้องกระทำตามที่รัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเท่านั้น การพิจารณาญัตติของสภา สมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะอภิปรายแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้เสนอญัตติหรือรับรองญัตติก็ตามแต่โดยทั่วไปข้อบังคับการประชุมจะกำหนดไว้ให้ผู้เสนอญัตติได้รับการพิจารณาให้อภิปรายก่อน

ผู้รับรองญัตติ

ในการเสนอญัตติเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณานั้นโดยทั่วไปจะต้องมีผู้รับรองญัตติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนเป็นผู้มีสิทธิรับรองญัตติซึ่งตนไม่ได้เป็นผู้เสนอได้ ในการเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาโดยทั่วไปนั้นจะกำหนดให้มีผู้รับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ถ้ามีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับการประชุมสภา กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นก็จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัตินั้นมิฉะนั้นญัตติจะต้องตกไป

ญัตติที่ไม่ต้องมีผู้รับรอง เช่น

- ญัตติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี
- ญัตติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี
- ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
- ญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๓๕)

ญัตติที่ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน ได้แก่

- ญัตติทั่วไป

(ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๓๗)

ญัตติที่ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๒๐ คน เช่น

- ญัตติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอเพื่อขอให้สภามีมติให้รัฐมนตรีผู้ใดเข้าร่วมประชุมเพื่อ

แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดในที่ประชุมสภา (ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๓๕)

- ผู้คดีที่สมาชิกขอให้สภาตั้งคณะกรรมการ หรือขอให้คณะกรรมการสามัญ
กระทำกิจการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่ของสภา

(ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๔๑)

ผู้คัดค้าน เป็นผู้คดีที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑. เกี่ยวกับผลประโยชน์สำคัญของประเทศ

๒. มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของ
ประชาชน

๓. มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความมั่นคงของประเทศไม่ว่าในทางเศรษฐกิจ
หรือในทางใด ๆ

๔. มีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะจัดเหตุใด ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพของ
ประชาชนอย่างร้ายแรง

ผู้คัดค้านต้องไม่มีลักษณะทำนองเดียวกับกระทู้ และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สภา
ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งประธานสภาจะเป็นผู้วินิจฉัยว่าเป็นผู้คัดค้านหรือไม่ และแจ้งให้
ผู้เสนอผู้คัดค้านทราบถึงคำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับผู้คดี ผู้คดีที่เป็น
ผู้คัดค้านประธานสภาต้องบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมในเรื่องด่วน

(ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๔๒ - ๔๓)

การบรรจุผู้คดีเข้าระเบียบวาระการประชุมนั้น ประธานสภาต้องบรรจุผู้คดีเข้าระเบียบ
วาระการประชุมสภาภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับผู้คดีนั้น ตามลำดับที่ยื่นก่อนมาถึง กำหนดวัน
ดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

(ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๔๕)

ผู้คดีที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ถือเป็นผู้คดีซึ่งข้อบังคับการประชุมกำหนดไว้
ทำให้เสนอด้วยวาจาได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้คดีที่เกี่ยวข้องระเบียบวิธีปฏิบัติในการประชุมสภา เช่น

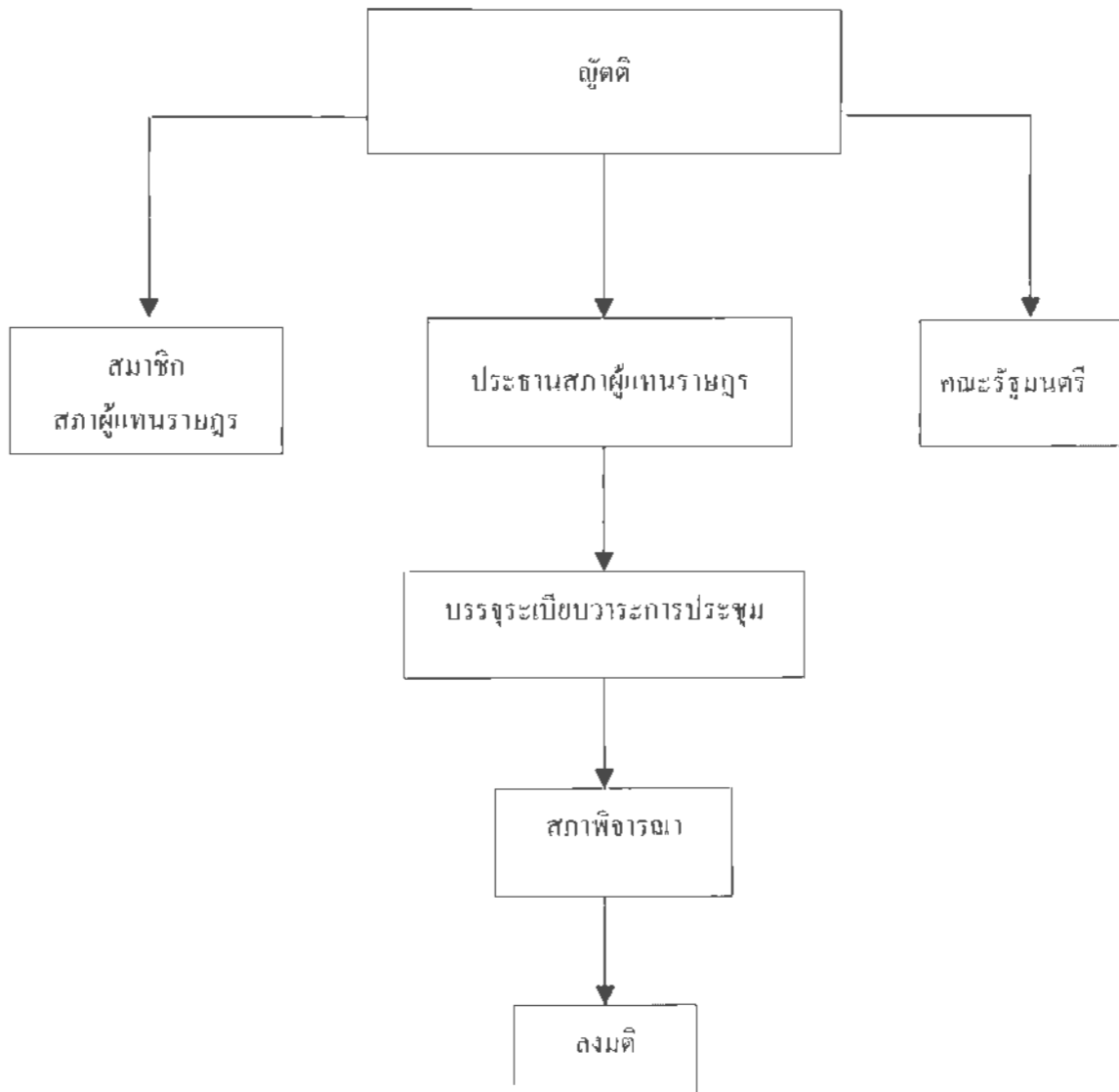
- ผู้คดีขอปรึกษาหรือให้พิจารณาเป็นเรื่องด่วน
- ผู้คดีขอเปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม
- ผู้คดีขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง
หรือกรรมการเต็มสภา
- ผู้คดีที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

(ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๔๖)

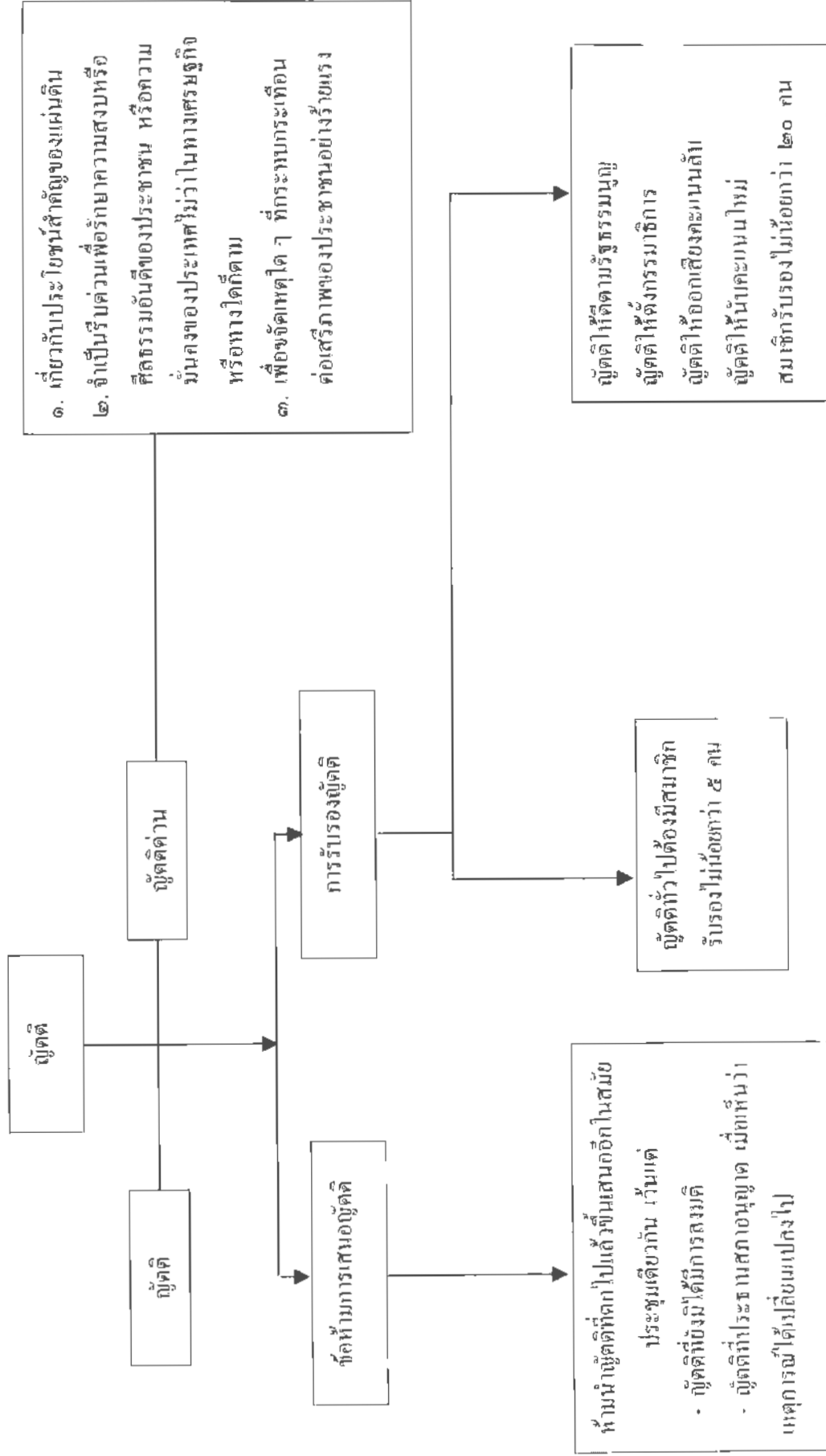
- ผู้คดีที่เสนอด้วยวาจา ผู้รับรองต้องแสดงการรับรองโดยยกมือขึ้นพื้นศีรษะ

(ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๕๒)

ผังแสดงลำดับขั้นตอนการเสนอญัตติ

ผังแสดงหลักเกณฑ์การเสนอญัตติ

แบบฟอร์มการเสนอญัตติ

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองโม คูสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง

.....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เนื้อเรื่อง.....

.....

.....

.....

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ.....
เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาดำเนินการ (วัตถุประสงค์)
และส่งผลการพิจารณาให้รัฐบาลรับไปดำเนินการต่อไป ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงใน
ที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ผู้เสนอ

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

จังหวัด.....

ผู้รับรองญาติ เรื่อง

๑.
(.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
จังหวัด.....

๒.
(.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
จังหวัด.....

๓.
(.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
จังหวัด.....

๔.
(.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
จังหวัด.....

๕.
(.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
จังหวัด.....

แบบฟอร์มการเสนอญัตติด่วน

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอเสนอญัตติด่วน เรื่อง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เนื้อเรื่อง.....

ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดินหรือมีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน/หรือความมั่นคงของประเทศไม่ว่าในทางเศรษฐกิจ หรือในทางใด ๆ ก็ตาม/หรือในอันที่จะขัดเหตุใด ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง (เหตุผลแล้วแต่กรณี) ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติด่วนดังกล่าวมาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ..... เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาดำเนินการ (วัตถุประสงค์)..... และส่งผลการพิจารณาให้รัฐบาลรับไปดำเนินการต่อไป ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงใบที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ผู้เสนอ

(.....)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....

จังหวัด.....

ผู้รับรองญาติด้วย เรื่อง

๑.
(.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
จังหวัด.....

๒.
(.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
จังหวัด.....

๓.
(.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
จังหวัด.....

๔.
(.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
จังหวัด.....

๕.
(.....)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรค.....
จังหวัด.....

แบบฟอร์มขอแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติ

(เขียนที่)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติ.....

เรียน ประธานคณะกรรมการ.....

ข้าพเจ้าขอแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติ.....

ดังต่อไปนี้

๑.

.....
.....
.....

๒.

.....
.....
.....

๓.

.....
.....
.....

๔.

.....
.....
.....

๕.

.....
.....

๖.

.....
.....

๗.

.....
.....

เหตุผลและรายละเอียดข้าพเจ้าจะได้ชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

ขอแสดงความนับถือ

ผู้ปฏิบัติ

(.....)

.....

ผู้รับรอง

๑.

(.....)

๒.

(.....)

๓.

(.....)

๔.

(.....)

๕.

(.....)